

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΜΕΤΑΞΑ»**

Δ/ΝΤΗΣ Δρ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΑΛΔΡΥΜΙΔΗΣ

«ΥΠΕΡΤΡΙΧΩΣΗ - ΔΑΣΥΤΡΙΧΙΣΜΟΣ»

(Β' έκδοση)

**Ι. ΓΚΡΕΚ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΦ. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
ΤΕΙ - ΑΘΗΝΑΣ**

**ΑΘΗΝΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1992**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΜΕΤΑΞΑ»

Δ/ΝΤΗΣ Δρ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΑΛΔΡΥΜΙΔΗΣ

8366

«ΥΠΕΡΤΡΙΧΩΣΗ - ΔΑΣΥΤΡΙΧΙΣΜΟΣ»

(Β' έκδοση)

Ι. ΓΚΡΕΚ
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΦ. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ
ΤΕΙ - ΑΘΗΝΑΣ

ΑΘΗΝΑ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1992

ΣΤΟΥΣ ΓΟΝΕΪΣ ΜΟΥ

ΣΤΙΣ ΚΟΡΕΣ ΜΟΥ
Μαρια και Βανέσσα

ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ
ΣΤΟΝ ΕΠΟΠΤΗ ΚΑΙ ΚΑΘΟΔΗΓΗΤΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΥΤΗΣ
Δ/ΝΤΗ: Δρ. ΦΙΛΙΠΠΟ ΚΑΛΔΡΥΜΙΔΗ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πρώτη έκδοση του «ΥΠΕΡΤΡΙΧΩΣΗ - ΔΑΣΥΤΡΙΧΙΣΜΟΣ» εξαντλήθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Το βιβλίο αυτό απευθύνεται κύρια στους ασχολούμενους στο χώρο της Αισθητικής (εκπαιδευτικούς κλπ.), αποτελεί δε εξαιρετο βοήθημα και για τους σπουδαστές του ΤΕΙ Αθήνας που έχουν ήδη δείξει ενδιαφέρον για την απόκτησή του.

Πιστεύω ότι η δωρεάν χορήγησή του θα αποτελέσει σημαντικό βοήθημα στη σωστή πληροφόρησή τους για την «Αισθητική - Ενδοκρινολογία».

Ιανουάριος 1992

Ι. Γκρεκ
Καθηγήτρια Ε.Φ. Αισθητικής
ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	11
----------------	----

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ορισμός: Υπερτρίχωση	15
Ορισμός: Δασυτριχισμός	15
Φυσιολογική Τριχοφυΐα στην γυναίκα - Κατανομή	15
Ανατομία - Ιστολογία της Τρίχας	16
Ανάπτυξη της τριχοφυΐας	19
Παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξή της	19
Δασυτριχισμός και Αρρενοποίηση στην Γυναίκα	21
Ορισμός και Συχνότητα	21
Σχέση Κλινικής εικόνας σε αναλογία με τον ρυθμό παραγωγής της Τεστοστερόνης	23
Φυσιολογία παραγωγής των ανδρογόνων	24
Διαφορική διάγνωση του Υπερανδρογεννητισμού	24
Αιτιολογία - Απλή Υπερτρίχωση	25
Πηγές ανδρογόνων στην Γυναίκα	25
Ταξινόμηση της περίσσειας ανδρογόνων	26
Ιδιοπαθής Υπερτρίχωση	28
Η Καθυστερημένη εκδήλωση της Συγγενούς Υπερπλασίας των Επι- νεφριδίων (Σ.Υ.Ε.)	28
Υπερπρολακτιναιμία	29
Εμμηνόπαυση	29
Εργαστηριακή αξιολόγηση	29
Τεστοστερόνη	30
DHEA ή S-DHEA (Δεϋδροεπιανδροστερόνη ή θειϊκή Δεϋδροεπιαν- δροστερόνη)	30
Θεραπεία της Απλής Υπερτρίχωσης	32
Spironolactone Aldactone	32
Αντισυλληπτικά με λήψη από το στόμα	33
Cimetidine	34
Καταστολή με γλυκοκορτικοειδή	34
Οξική Κυπροτερόνη	34

Σύνδρομο Πολυκυστικών Ωοθηκών (Σ.Π.Ω.)	35
Παθοφυσιολογία	36
Ωοθήκες	36
Ανδρογόνα	36
Υποθάλαμος	37
Γεννητικοί λόγοι	38
Κλινικά γνωρίσματα	39
Βιοχημικά και Ορμονολογικά Ευρήματα	40
Διάγνωση	41
Αρρενοποίηση	42
Διαγνωστική Αξιολόγηση	43
Θεραπεία	44
Έκκριση των ανδρογόνων στην γυναίκα (Συνοπτικά)	45

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός	51
Υλικό	53
Αιτιολογία Προσέλευσης	55
Τρόπος αντιμετώπισης του ασθενή	57
α) λήψη ιστορικού	57
β) επιλογή για περαιτέρω κατεύθυνση	60
Έλεγχος	60
Τρόπος ελέγχου	60
Παρουσίαση περιστατικών	63
Συζήτηση	79
Συμπεράσματα	83
Βιβλιογραφία - Αναφορές - Πηγές	85

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο Υπερτρίχωση στην Γυναίκα εννοούμε την μεγάλη αύξηση των τριχών του σώματος σε φυσιολογική κατανομή, ενώ με τον όρο Δασυτριχισμό εννοούμε την αύξηση των ανδρογονοεξαρτώμενων τριχών σε μέρη του σώματος που φυσιολογικά είναι άτριχα.

Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των γυναικών συνήθως νεαρής ηλικίας, που καταφεύγουν στα Εργαστήρια Αισθητικής με προβλήματα Υπερτρίχωσης-Δασυτριχισμού.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η έρευνα και η μελέτη των περιστατικών του δασυτριχισμού που προσήλθαν τα τελευταία δύο χρόνια στα εξωτερικά ιατρεία του Ενδοκρινολογικού Τμήματος του Διαγνωστικού και Θεραπευτικού Ινστιτούτου Πειραιά «Μεταξά» είτε από:

α) παραπομπή από άλλο γιατρό (Δερματολόγο, Παθολόγο κ.α.),
β) παραπομπή από Εργαστήριο Αισθητικής,
γ) παραπομπή από άλλο πάσχοντα με Δασυτριχισμό, είτε όταν ο δασυτριχισμός συνυπήρχε με άλλη ενδοκρινολογική αιτία για την οποία προσήλθε ο ασθενής: έτσι ώστε να τεκμηριώσουμε την αιτιολογία της προέλευσης του προβλήματος «επιστημονικά» για την αντιμετώπιση-αποκατάστασή του σε σχέση με την παρέμβαση της εξειδικευμένης Αισθητικής πάνω στο αντικείμενο της Υπερτρίχωσης-Δασυτριχισμού.

Έτσι πριν από δύο χρόνια υποβάλαμε ασθενείς με βάσιμες ενδείξεις για δασυτριχισμό σε μελέτη με Κλινικο-Ορμονολογικό έλεγχο, νοσηλευόμενων στην Ενδοκρινολογική Κλινική του Ιδρύματος για την ανεύρεση της αιτιολογίας προέλευσης του προβλήματος και την αντιμετώπισή του.

Τα αποτελέσματα υπήρξαν ικανοποιητικά.

Η εργασία αυτή αναφέρεται στον τρόπο ελέγχου του Δασυτριχισμού Κλινικά και Εργαστηριακά.

Στο Γενικό Μέρος παρατίθενται:

- Γενικά περί της Ανατομίας-Ιστολογίας της τρίχας
- Παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξή της (φυσιολογικοί και παθολογικοί)

Σύνδρομο Πολυκυστικών Ωοθηκών (Σ.Π.Ω.)	35
Παθοφυσιολογία	36
Ωοθήκες	36
Ανδρογόνα	36
Υποθάλαμος	37
Γεννητικοί λόγοι	38
Κλινικά γνωρίσματα	39
Βιοχημικά και Ορμονολογικά Ευρήματα	40
Διάγνωση	41
Αρρενοποίηση	42
Διαγνωστική Αξιολόγηση	43
Θεραπεία	44
Έκκριση των ανδρογόνων στην γυναίκα (Συνοπτικά)	45

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Σκοπός	51
Υλικό	53
Αιτιολογία Προσέλευσης	55
Τρόπος αντιμετώπισης του ασθενή	57
α) λήψη ιστορικού	57
β) επιλογή για περαιτέρω κατεύθυνση	60
Έλεγχος	60
Τρόπος ελέγχου	60
Παρουσίαση περιστατικών	63
Συζήτηση	79
Συμπεράσματα	83
Βιβλιογραφία - Αναφορές - Πηγές	85

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τον όρο Υπερτρίχωση στην Γυναίκα εννοούμε την μεγάλη αύξηση των τριχών του σώματος σε φυσιολογική κατανομή, ενώ με τον όρο Δασυτριχισμό εννοούμε την αύξηση των ανδρογονοεξαρτώμενων τριχών σε μέρη του σώματος που φυσιολογικά είναι άτριχα.

Τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός των γυναικών συνήθως νεαρής ηλικίας, που καταφεύγουν στα Εργαστήρια Αισθητικής με προβλήματα Υπερτρίχωσης-Δασυτριχισμού.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η έρευνα και η μελέτη των περιστατικών του δασυτριχισμού που προσήλθαν τα τελευταία δύο χρόνια στα εξωτερικά ιατρεία του Ενδοκρινολογικού Τμήματος του Διαγνωστικού και Θεραπευτικού Ινστιτούτου Πειραιά «Μεταξά» είτε από:

α) παραπομπή από άλλο γιατρό (Δερματολόγο, Παθολόγο κ.α.),
β) παραπομπή από Εργαστήριο Αισθητικής,
γ) παραπομπή από άλλο πάσχοντα με Δασυτριχισμό, είτε όταν ο δασυτριχισμός συνυπήρχε με άλλη ενδοκρινολογική αιτία για την οποία προσήλθε ο ασθενής· έτσι ώστε να τεκμηριώσουμε την αιτιολογία της προέλευσης του προβλήματος «επιστημονικά» για την αντιμετώπιση-αποκατάστασή του σε σχέση με την παρέμβαση της εξειδικευμένης Αισθητικής πάνω στο αντικείμενο της Υπερτρίχωσης-Δασυτριχισμού.

Έτσι πριν από δύο χρόνια υποβάλαμε ασθενείς με βάσιμες ενδείξεις για δασυτριχισμό σε μελέτη με Κλινικο-Ορμονολογικό έλεγχο, νοσηλευόμενων στην Ενδοκρινολογική Κλινική του Ιδρύματος για την ανεύρεση της αιτιολογίας προέλευσης του προβλήματος και την αντιμετώπισή του.

Τα αποτελέσματα υπήρξαν ικανοποιητικά.

Η εργασία αυτή αναφέρεται στον τρόπο ελέγχου του Δασυτριχισμού Κλινικά και Εργαστηριακά.

Στο Γενικό Μέρος παρατίθενται:

- Γενικά περί της Ανατομίας-Ιστολογίας της τρίχας
- Παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξή της (φυσιολογικοί και παθολογικοί)

- Γενικά περί της Ενδοκρινολογικής Αιτιολογίας του Δασυτριχισμού
- Γενικά περί της Ιατρογενούς αιτιολογίας
- Γενικά περί της Ιδιοπαθούς Υπερανδρογοναιμίας
- Γενικά περί της αντιμετώπισης

Σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Δ/ντή της Ενδοκρινολογικής Κλινικής του Διαγνωστικού και Θεραπευτικού Ινστιτούτου Πειραιά «Μεταξά» κ. Δρ. Φίλιππο Καλδρυμίδα για την υψηλή εποπτεία της μελέτης αυτής και την καθοδήγησή του για την ολοκλήρωσή της.

Η Εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε στην Ενδοκρινολογική Κλινική του Διαγνωστικού και Θεραπευτικού Ινστιτούτου Πειραιά «Μεταξά».